

**KANCELARIA SEJMU
BIURO STUDIÓW
I EKSPERTYZ**

**WYDZIAŁ
INFORMACJI**

Styczeń 2001

O informacji, informatyzacji i ochronie informacji

tłum.: A. Kubik

**Materiały
i Dokumenty**

Nr 306

O INFORMACJI, INFORMATYZACJI I OCHRONIE INFORMACJI*

Ustawa Federalna

z 20 lutego 1995 r. Nr 24-UF

Uchwalona przez Dumę Państwową Zgromadzenia Federalnego Federacji Rosyjskiej
25 stycznia 1995 r.

Rozdział 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1. Zakres obowiązywania niniejszej Ustawy Federalnej

1. Niniejsza Ustawa Federalna reguluje stosunki w zakresie:
kształtowania i wykorzystywania zasobów informacyjnych w drodze tworzenia, zbierania, przetwarzania, gromadzenia, przechowywania, poszukiwania, rozpowszechniania i udostępniania odbiorcy informacji-dokumentów;
tworzenia i wykorzystywania technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie;
ochrony informacji, praw podmiotów uczestniczących w procesach informacyjnych i informatyzacji.
2. Niniejsza Ustawa Federalna nie dotyczy stosunków regulowanych przez Ustawę Federacji Rosyjskiej „O prawie autorskim i prawach pokrewnych”.

Artykuł 2. Terminy stosowane w niniejszej Ustawie Federalnej oraz ich definicje

W niniejszej Ustawie Federalnej stosuje się następujące pojęcia:

informacja - wiadomości o osobach, przedmiotach, faktach, wydarzeniach, zjawiskach i procesach niezależnie od formy ich przedstawienia;

informatyzacja - organizacyjny społeczno-ekonomiczny i naukowo-techniczny proces tworzenia optymalnych warunków do zaspokajania potrzeb informacyjnych i realizacji praw obywateli, organów władzy państwowej, organów samorządu terytorialnego, organizacji i stowarzyszeń w drodze kształtowania i wykorzystywania zasobów informacyjnych;

informacje-dokumenty - informacje utrwalone na nośniku materialnym w sposób umożliwiający ich identyfikację;

procesy informacyjne - procesy zbierania, przetwarzania, gromadzenia, przechowywania, poszukiwania i rozpowszechniania informacji;

system informacyjny - zorganizowana i uporządkowana całość złożona z dokumentów (kompleksów dokumentów) i technologii informacyjnych, w tym ze środków techniki obliczeniowej i łączności, realizujących procesy informacyjne;

zasoby informacyjne - poszczególne dokumenty i poszczególne kompleksy dokumentów, dokumenty i kompleksy dokumentów w systemach informacyjnych (bibliotekach, archiwach, zbiorach, bankach danych oraz innych systemach informacyjnych);

*Źródło: *Zbiór ustaw Federacji Rosyjskiej*, 20.02.1995, nr 8, s. 609; „Rossijskaja Gazieta”, nr 39, 22.02.1995.

informacje o obywatelach (dane osobowe) - informacje o faktach, wydarzeniach i okolicznościach towarzyszących życiu obywatela umożliwiające identyfikację jego osoby;

informacje poufne - informacje-dokumenty, do których dostęp jest ograniczony zgodnie z ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej;

środki zapewniające funkcjonowanie zautomatyzowanych systemów informacyjnych i stosowanych w nich technologii - środki programowe, techniczne, lingwistyczne, prawne i organizacyjne (programy dla elektronicznych maszyn obliczeniowych; środki techniki obliczeniowej i łączności; słowniki, tezaury i klasyfikatory; instrukcje i wskazówki metodyczne; przepisy, regulaminy, instrukcje służbowe; schematy oraz ich opisy, a także innego typu dokumentacja eksploatacyjna i towarzysząca), wykorzystywane lub tworzone w toku projektowania systemów informacyjnych i zapewniające ich eksploatację;

posiadacz zasobów informacyjnych, systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie - podmiot w pełnym zakresie realizujący uprawnienia związane z posiadaniem wymienionych obiektów, użytkowaniem ich i dysponowaniem nimi;

właściciel zasobów informacyjnych, systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie - podmiot władający wymienionymi obiektami i użytkujący je oraz realizujący uprawnienia związane z dysponowaniem w granicach przewidzianych przez Ustawę;

użytkownik (odbiorca) informacji - podmiot zwracający się do systemu informacyjnego lub pośrednika w celu pozyskania niezbędnych dlań informacji i wykorzystujący je.

Artykuł 3. **Obowiązki państwa w sferze tworzenia zasobów informacyjnych i informatyzacji**

1. Celem polityki państwa w sferze kształtowania zasobów informacyjnych i informatyzacji jest zapewnienie efektywnej i odpowiedniej jakościowo obsługi informacyjnej procesu realizacji strategicznych i bieżących zadań rozwoju społecznego i gospodarczego Federacji Rosyjskiej.

2. Główne kierunki polityki państwa w sferze informatyzacji to:

zapewnienie warunków sprzyjających rozwijaniu i ochronie wszelkich form własności zasobów informacyjnych;

kształtowanie i ochrona państwowych zasobów informacyjnych;

tworzenie i rozwijanie federalnych i regionalnych systemów i sieci informacyjnych, zapewnienie ich zgodności i współdziałania w jednolitej przestrzeni informacyjnej Federacji Rosyjskiej;

stworzenie warunków do odpowiedniej jakościowo i efektywnej obsługi informacyjnej obywateli, organów władzy państwowej, organów samorządu terytorialnego, organizacji i stowarzyszeń na bazie państwowych zasobów informacyjnych;

zapewnienie bezpieczeństwa narodowego w sferze informatyzacji, jak również zapewnienie realizacji praw obywateli i organizacji w warunkach informatyzacji;

wspieranie procesu tworzenia się rynku zasobów i usług informacyjnych, systemów i technologii informacyjnych oraz środków służących ich zapewnieniu;

kształtowanie i realizowanie jednolitej polityki naukowo-technicznej i przemysłowej w sferze informatyzacji z uwzględnieniem współczesnego światowego poziomu rozwoju technologii informacyjnych;

wspieranie projektów i programów informatyzacji;

stworzenie i doskonalenie systemu przyciągania inwestycji oraz mechanizmu stymulowania prac w zakresie projektowania i realizacji projektów informatyzacyjnych;

rozwijanie ustawodawstwa w sferze procesów informacyjnych, informatyzacji i ochrony informacji.

Rozdział 2

ZASOBY INFORMACYJNE

Rozdział 4. Podstawy systemu regulacji prawnych zasobów informacyjnych

1. Zasoby informacyjne są przedmiotem stosunków osób fizycznych, prawnych i państwa, stanowią zasoby informacyjne Rosji i są chronione przez prawo na równi z innymi zasobami.
2. System regulacji prawnych zasobów informacyjnych określają normy, które ustanawiają:
tryb dokumentowania informacji;
prawo własności poszczególnych dokumentów i poszczególnych kompleksów dokumentów, dokumentów i kompleksów dokumentów w systemach informacyjnych;
kategorie informacji ze względu na ich dostępność;
tryb ochrony prawnej informacji.

Rozdział 5. Nadawanie informacji statusu dokumentu

1. Nadanie informacjom statusu dokumentu jest obligatoryjnym warunkiem włączenia informacji do zasobów informacyjnych. Nadawanie informacjom statusu dokumentu odbywa się w trybie ustalonym przez organy władzy państwowej odpowiedzialne za organizację prac biurowych, standaryzację dokumentów i ich kompleksów oraz bezpieczeństwo Federacji Rosyjskiej.
2. Dokument pozyskany ze zautomatyzowanego systemu informacyjnego nabiera mocy prawnej po podpisaniu go przez osobę urzędową w trybie przewidzianym przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.
3. Moc prawna dokumentu przechowywanego, przetwarzanego i przekazywanego za pomocą zautomatyzowanych systemów informacyjnych i telekomunikacyjnych może zostać potwierdzona podpisem elektronicznym.
Moc prawną podpisu elektronicznego uznaje się, jeśli zautomatyzowany system informacyjny wyposażony został w oprogramowanie oraz środki techniczne zapewniające identyfikację podpisu, a przewidziany tryb ich stosowania jest przestrzegany.
4. Prawo do poświadczania identyczności podpisu elektronicznego realizowane jest na podstawie licencji. Tryb wydawania licencji określa ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.

Artykuł 6. Zasoby informacyjne jako składnik majątku i przedmiot prawa własności

1. Zasoby informacyjne mogą mieć charakter państwowy lub niepaństwowy i jako składnik majątku znajdują się w posiadaniu obywateli, organów władzy państwowej, organów samorządu terytorialnego, organizacji i stowarzyszeń. Stosunki związane z prawem własności zasobów informacyjnych reguluje ustawodawstwo cywilne Federacji Rosyjskiej.
2. Osoby fizyczne i prawne są właścicielami tych dokumentów, kompleksów dokumentów, które zostały wytworzone na ich koszt, nabyte przez nie w sposób legalny, pozyskane w formie darowizny lub spadku.
3. Federacja Rosyjska i podmioty Federacji Rosyjskiej są właścicielami zasobów informacyjnych tworzonych, nabywanych, gromadzonych ze środków budżetu federalnego, budżetów podmiotów Federacji Rosyjskiej, jak również pozyskanych w inny przewidziany przez Ustawę sposób.

Państwo ma prawo wykupu informacji-dokumentów od osób fizycznych i prawnych w wypadku objęcia tych informacji tajemnicą państwową.

Właściciel zasobów informacyjnych zawierających informacje objęte tajemnicą państwową ma prawo dysponować tą własnością jedynie za zezwoleniem właściwych organów władzy państwowej.

4. Podmioty, które w trybie obligatoryjnym przedkładają informacje-dokumenty organom władzy państwowej i organizacjom, nie tracą prawa do tych dokumentów oraz do korzystania z zawartych w nich informacji. Informacje-dokumenty, przedkładane w trybie obligatoryjnym organom władzy państwowej i organizacjom przez osoby prawne niezależnie od ich formy organizacyjno-prawnej i form własności, jak również przez obywateli na podstawie artykułu 8 niniejszej Ustawy Federalnej, tworzą zasoby informacyjne znajdujące się we wspólnym posiadaniu państwa i podmiotów przedkładających te informacje.

5. Zasoby informacyjne stanowiące własność organizacji są składnikiem ich majątku zgodnie z ustawodawstwem cywilnym Federacji Rosyjskiej.

Zasoby informacyjne stanowiące własność państwa należą do własności organów władzy państwowej i organizacji zgodnie z ich kompetencjami, podlegając ewidencjonowaniu i ochronie jako składnik mienia państwowego.

6. Zasoby informacyjne mogą być towarem, z wyjątkiem wypadków przewidzianych przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.

7. Posiadacz zasobów informacyjnych korzysta z wszelkich praw przewidzianych przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej, w tym ma prawo:

wyznaczać osobę zarządzającą zasobami informacyjnymi lub operatora tych zasobów;

ustalać w ramach swoich kompetencji warunki i zasady przetwarzania i ochrony zasobów informacyjnych oraz dostępu do nich;

określać warunki dysponowania dokumentami w wypadku ich kopiowania i rozpowszechniania.

8. Prawo własności środków przetwarzania informacji nie rodzi prawa własności zasobów informacyjnych należących do innych posiadaczy. Dokumenty - przetwarzane w ramach świadczenia usług lub w warunkach wspólnego użytkowania tych środków przetwarzania - należą do ich właściciela. Własność i warunki wytwarzania powstających w takim wypadku produktów pochodnych określa umowa.

Artykuł 7. Państwowe zasoby informacyjne

1. Państwowe zasoby informacyjne Federacji Rosyjskiej tworzone są zgodnie z zakresami własności, jako:

federalne zasoby informacyjne;

zasoby informacyjne należące do wspólnej własności Federacji Rosyjskiej i podmiotów Federacji Rosyjskiej (w dalszym ciągu zwane zasobami informacyjnymi wspólnej własności);

zasoby informacyjne podmiotów Federacji Rosyjskiej.

2. Zgodnie z ustępem 1 artykułu 8 niniejszej Ustawy Federalnej państwowe zasoby informacyjne tworzą obywatele, organy władzy państwowej, organy samorządu terytorialnego, organizacje i stowarzyszenia.

Federalne organy władzy państwowej, organy władzy państwowej podmiotów Federacji Rosyjskiej kształtują państwowe zasoby informacyjne należące do ich własności oraz zapewniają wykorzystywanie ich zgodnie z ustanowionymi kompetencjami.

3. Działalność organów władzy państwowej i organizacji w zakresie tworzenia federalnych zasobów informacyjnych, zasobów informacyjnych wspólnej własności, zasobów informacyjnych podmiotów Federacji Rosyjskiej finansowana jest z budżetu federalnego i budżetów

podmiotów Federacji Rosyjskiej z pozycji wydatków „Informatyka” („Obsługa informacyjna”).

4. Organizacje specjalizujące się w tworzeniu federalnych zasobów informacyjnych i (lub) zasobów informacyjnych wspólnej własności na podstawie umowy, obowiązane są uzyskać licencję na ten rodzaj działalności od organów władzy państwowej. Tryb przyznawania licencji określa ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.

Artykuł 8. Obligatoryjne przedkładanie informacji-dokumentów w celu tworzenia państwowych zasobów informacyjnych

1. Obywatele, organy władzy państwowej, organy samorządu terytorialnego, organizacje i stowarzyszenia obowiązane są przedkładać informacje-dokumenty organom i organizacjom odpowiedzialnym za tworzenie i wykorzystywanie państwowych zasobów informacyjnych.

Wykazy przedkładanych w trybie obligatoryjnym informacji-dokumentów oraz wykazy organów i organizacji odpowiedzialnych za zbieranie i przetwarzanie federalnych zasobów informacyjnych zatwierdza Rząd Federacji Rosyjskiej.

2. Tryb i warunki obligatoryjnego przedkładania informacji-dokumentów podawane są do wiadomości obywateli i organizacji.

Tryb obligatoryjnego przedkładania (pozyskiwania) informacji objętych tajemnicą państwową oraz informacji poufnych jest ustanawiany i realizowany zgodnie z ustawodawstwem dotyczącym tych kategorii informacji.

3. W trakcie rejestracji osób prawnych organy rejestrujące zaopatrują je w wykazy dokumentów przedkładanych w trybie obligatoryjnym oraz adresy, pod którymi należy je przedkładać. Wykaz przedkładanych w trybie obligatoryjnym informacji-dokumentów zostaje załączony do statutu (regulaminu) każdej osoby prawnej.

Niezaopatrzenie przez organy rejestrujące rejestrowanych osób prawnych w wykaz dokumentów przedkładanych w trybie obligatoryjnym wraz z adresami, pod którymi należy je przedkładać, nie stanowi podstawy do odmowy ich zarejestrowania. Osoby urzędowe zasiadające w organach rejestrujących, winne niezaopatrzenia rejestrowanych osób prawnych w wykazy dokumentów przedkładanych w trybie obligatoryjnym wraz z adresami, pod którymi należy je przedkładać, zostają pociągnięte do odpowiedzialności dyscyplinarnej, aż do usunięcia ze stanowiska włącznie.

4. Dokumenty należące do osób fizycznych i prawnych mogą być włączane na życzenie ich posiadacza do państwowych zasobów informacyjnych na zasadach przewidzianych na wypadek włączenia dokumentów do odpowiednich systemów informacyjnych.

Artykuł 9. Zaliczenie zasobów informacyjnych do dorobku narodowego

1. Poszczególne obiekty federalnych zasobów informacyjnych mogą być uznane za dorobek narodowy.

2. Zaliczenie konkretnych obiektów federalnych zasobów informacyjnych do dorobku narodowego i określenie ich systemu regulacji prawnych odbywa się w drodze ustawy federalnej.

Artykuł 10. Klasyfikacja zasobów informacyjnych według kategorii dostępności

1. Państwowe zasoby informacyjne Federacji Rosyjskiej są jawne i ogólnodostępne. Wyjątek stanowią informacje-dokumenty zaliczone przez ustawę do kategorii objętej klauzulą ograniczonego dostępu.

2. Informacje-dokumenty objęte klauzulą ograniczonego dostępu zgodnie z warunkami ich systemu regulacji prawnych dzielą się na informacje objęte tajemnicą państwową i informacje poufne.
3. Zabrania się zaliczania do informacji objętych klauzulą ograniczonego dostępu: aktów ustawodawczych oraz innych aktów normatywnych określających status prawny organów władzy państwowej, organów samorządu terytorialnego, organizacji, stowarzyszeń, jak również prawa, wolności i obowiązki obywateli, a także tryb ich realizacji; dokumentów zawierających informacje o sytuacjach nadzwyczajnych, informacje ekologiczne, meteorologiczne, demograficzne, sanitarno-epidemiologiczne oraz inne informacje niezbędne do zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania miejscowości, obiektów produkcyjnych, bezpieczeństwa ogółu obywateli i ludności; dokumentów zawierających informacje o działalności organów władzy państwowej i organów samorządu terytorialnego, o wykorzystaniu środków budżetowych oraz innych zasobów państwowych i lokalnych, o stanie gospodarki i potrzebach ludności, z wyjątkiem informacji objętych tajemnicą państwową; dokumentów gromadzonych w ogólnie dostępnych zbiorach bibliotek i archiwów, systemach informacyjnych organów władzy państwowej, organów samorządu terytorialnego, stowarzyszeń i organizacji, reprezentujących interes społeczny lub niezbędnych do realizacji praw, wolności i obowiązków obywateli.
4. Objęcie informacji tajemnicą państwową odbywa się zgodnie z Ustawą Federacji Rosyjskiej „O tajemnicy państwowej”.
5. Objęcie informacji klauzulą poufności odbywa się w trybie określonym przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej, z wyjątkiem wypadków przewidzianych przez artykuł 11 niniejszej Ustawy Federalnej.

Artykuł 11. **Informacje o obywatelach (dane osobowe)**

1. Wykazy danych osobowych włączanych do federalnych zasobów informacyjnych, zasobów informacyjnych wspólnej własności, zasobów informacyjnych podmiotów Federacji Rosyjskiej, zasobów informacyjnych organów samorządu terytorialnego, jak również pozyskiwanych i zbieranych przez organizacje niepaństwowe winny być objęte gwarancjami ustawy federalnej. Dane osobowe należą do kategorii informacji poufnych. Niedopuszczalne jest zbieranie, przechowywanie, wykorzystywanie i rozpowszechnianie informacji dotyczących życia prywatnego, jak również informacji naruszających tajemnicę osobistą, tajemnicę życia rodzinnego, tajemnicę korespondencji, rozmów telefonicznych osoby fizycznej, wiadomości przesyłanych przez nią drogą pocztową, telegraficzną i inną - bez jej zgody, chyba, że sąd wyda odpowiednie postanowienie.
2. Dane osobowe nie mogą być wykorzystywane do wyrządzania szkody majątkowej i moralnej obywatelom, utrudniania realizacji praw i wolności obywateli Federacji Rosyjskiej. Ograniczanie praw obywateli Federacji Rosyjskiej na podstawie informacji o ich pochodzeniu społecznym, przynależności rasowej, narodowości, języku, religii oraz o ich przynależności partyjnej jest zabronione i karalne zgodnie z ustawodawstwem.
3. Osoby prawne i fizyczne, które zgodnie ze swoimi uprawnieniami dysponują informacjami o obywatelach, pozyskują je i wykorzystują, ponoszą odpowiedzialność zgodnie z ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej za naruszenie warunków ochrony, przetwarzania oraz trybu wykorzystywania tych informacji.
4. Do uzyskania licencji zobligowane są te organizacje niepaństwowe i osoby prywatne, których działalność związana jest z przetwarzaniem i dostarczaniem użytkownikom danych osobowych. Tryb przyznawania licencji określa ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.

5. Niezgodność z prawem działalności organów władzy państwowej w zakresie zbierania danych osobowych może zostać stwierdzona przez sąd na żądanie podmiotów działających na podstawie artykułów 14 i 15 niniejszej Ustawy Federalnej oraz ustawodawstwa dotyczącego danych osobowych.

Rozdział 3

UŻYTKOWANIE ZASOBÓW INFORMACYJNYCH

Artykuł 12. Realizacja prawa dostępu do informacji pochodzących z zasobów informacyjnych

1. Użytkownicy - obywatele, organy władzy państwowej, organy samorządu terytorialnego, organizacje i stowarzyszenia - posiadają równe prawa dostępu do państwowych zasobów informacyjnych i nie mają obowiązku uzasadniania wobec właścicieli tych zasobów konieczności pozyskania informacji, o które się zwracają. Wyjątek stanowią informacje objęte klauzulą ograniczonego dostępu.

Dostęp osób fizycznych i prawnych do państwowych zasobów informacyjnych stanowi podstawę kontroli społecznej nad działalnością organów władzy państwowej, organów samorządu terytorialnego, organizacji społecznych, politycznych i innych, jak również nad stanem gospodarki, ekologii oraz innych sfer życia społecznego.

2. Właściciele zasobów informacyjnych zaopatrują użytkowników (odbiorców) w informacje pochodzące z zasobów informacyjnych na podstawie ustawodawstwa, statutów wymienionych organów i organizacji, ich regulaminów, jak również umów w sprawie świadczenia usług informacyjnych.

Informacje pozyskane w sposób legalny z państwowych zasobów informacyjnych przez obywateli i organizacje mogą być przez nich (przez nie) wykorzystywane do wytwarzania informacji pochodnych w celu rozpowszechniania ich na zasadach komercyjnych - z obowiązkowym powołaniem się na źródło informacji.

Źródłem dochodu są w tym wypadku efekty pracy i środków włożonych w wytworzenie informacji pochodnej, nie zaś informacje wyjściowe pozyskane z zasobów państwowych.

3. Tryb pozyskiwania przez użytkownika informacji (miejsce, czas, odpowiedzialne osoby urzędowe, niezbędne procedury) określa posiadacz lub właściciel zasobów informacyjnych, przestrzegając wymogów przewidzianych przez niniejszą Ustawę Federalną.

Wykazy informacji i usług informacyjnych, informacje o trybie i warunkach dostępu do zasobów informacyjnych właściciele zasobów informacyjnych i systemów informacyjnych udostępniają użytkownikom bezpłatnie.

4. Organy władzy państwowej i organizacje odpowiedzialne za tworzenie i wykorzystywanie zasobów informacyjnych zapewniają warunki do bieżącego i pełnego udostępniania użytkownikowi informacji-dokumentów zgodnie ze statutowymi (regulaminowymi) obowiązkami tych organów i organizacji.

5. Tryb gromadzenia i przetwarzania informacji-dokumentów objętych klauzulą ograniczonego dostępu, zasady ich ochrony i tryb dostępu do nich określają organy władzy państwowej odpowiedzialne za określone rodzaje i kompleksy informacji, zgodnie z ich kompetencjami bądź bezpośrednio ich posiadacz zgodnie z ustawodawstwem.

Artykuł 13. Gwarancje udostępniania informacji

1. Organy władzy państwowej i organy samorządu terytorialnego tworzą ogólnie dostępne zasoby informacyjne dotyczące zagadnień związanych z działalnością tych organów i podle-

głych im organizacji, jak również w ramach swoich kompetencji zapewniają użytkownikom powszechną obsługę informacyjną odnośnie do problematyki praw, wolności i obowiązków obywateli, ich bezpieczeństwa oraz w innych kwestiach będących przedmiotem zainteresowania opinii publicznej.

2. Odmowa udostępnienia zasobów informacyjnych przewidzianych w ustępie 1 niniejszego artykułu może być zaskarżona do sądu.

3. Komitet ds. Polityki w zakresie Informatyzacji działający przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej organizuje rejestrację wszelkich zasobów informacyjnych i systemów informacyjnych oraz publikację informacji o nich w celu zapewnienia obywatelom realizacji prawa dostępu do informacji.

4. Wykaz usług informacyjnych świadczonych użytkownikom przez państwowe zasoby informacyjne bezpłatnie lub za opłatą nie w pełni pokrywającą wydatki poniesione na te usługi ustala Rząd Federacji Rosyjskiej.

Wydatki poniesione na wymienione usługi kompensowane są ze środków budżetu federalnego oraz budżetów podmiotów Federacji Rosyjskiej.

Artykuł 14. Dostęp obywateli i organizacji do informacji o nich

1. Obywatele i organizacje mają prawo dostępu do informacji-dokumentów o nich, do uściślenia tych informacji w celu zapewnienia ich kompletności i wiarygodności, mają prawo wiedzieć, kto i w jakim celu wykorzystuje lub wykorzystywał te informacje. Ograniczenie dostępu obywateli i organizacji do informacji o nich dopuszczalne jest jedynie na podstawach przewidzianych przez ustawodawstwo federalne.

2. Właściciel informacji-dokumentów o obywatelach obowiązany jest udostępnić informacje nieodpłatnie na żądanie tych osób, których one dotyczą. Ograniczenia możliwe są jedynie w wypadkach przewidzianych przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.

3. Podmioty, które na podstawie artykułów 7 i 8 niniejszej Ustawy Federalnej przedkładają informacje o sobie w celu skompletowania zasobów informacyjnych, mają prawo do bezpłatnego korzystania z tych informacji.

4. Odmowa właściciela zasobów informacyjnych udostępnienia podmiotowi informacji o nim może być zaskarżona w trybie sądowym.

Artykuł 15. Obowiązki i odpowiedzialność właściciela zasobów informacyjnych

1. Właściciel zasobów informacyjnych obowiązany jest do zapewnienia przestrzegania warunków przetwarzania i zasad udostępniania informacji użytkownikowi przewidzianych przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej lub posiadacza tych zasobów informacyjnych, zgodnie z ustawodawstwem.

2. Właściciel zasobów informacyjnych ponosi odpowiedzialność prawną za naruszenie zasad posługiwania się informacjami w trybie przewidzianym przez ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.

Rozdział 4

INFORMATYZACJA, SYSTEMY I TECHNOLOGIE INFORMACYJNE ORAZ ŚRODKI ZAPEWNIAJĄCE ICH FUNKCJONOWANIE

Artykuł 16. Opracowywanie i produkcja systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie

1. Wszystkie rodzaje produkcji systemów i sieci informacyjnych oraz technologii i środków zapewniających ich funkcjonowanie stanowią specjalistyczną gałąź działalności gospodarczej, której rozwój wyznacza naukowo-techniczna i przemysłowa polityka państwa w dziedzinie informatyzacji.
2. Organizacje państwowe i niepaństwowe, jak również obywatele mają równe prawa do opracowywania i produkcji systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie.
3. Państwo stwarza warunki do prowadzenia prac naukowo-badawczych i doświadczalno-konstrukcyjnych pod kątem opracowywania i produkcji systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie.
Rząd Federacji Rosyjskiej określa priorytetowe kierunki rozwoju informatyzacji i ustala tryb ich finansowania.
4. Opracowywanie i eksploatacja federalnych systemów informacyjnych finansowane są ze środków budżetu federalnego z pozycji wydatków „Informatyka” („Obsługa informacyjna”).
5. Państwowe organy statystyczne wspólnie z działającym przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej Komitetem ds. Polityki w zakresie Informatyzacji ustalają zasady ewidencjonowania i analizowania stanu tej gałęzi działalności gospodarczej, której rozwój wyznacza naukowo-techniczna i przemysłowa polityka państwa w dziedzinie informatyzacji.

Artykuł 17. Prawo własności systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie

1. Systemy i technologie informacyjne oraz środki zapewniające ich funkcjonowanie mogą być przedmiotem własności osób fizycznych i prawnych oraz państwa.
2. Za posiadacza systemu informacyjnego, technologii informacyjnej uznaje się osobę fizyczną lub prawną, która poniosła koszt ich wyprodukowania, nabyła lub pozyskała jako spadek, darowizna lub w inny legalny sposób.
3. Systemy i technologie informacyjne oraz środki zapewniające ich funkcjonowanie są składnikiem majątku podmiotu realizującego prawa posiadacza lub właściciela tych obiektów. Systemy i technologie informacyjne oraz środki zapewniające ich funkcjonowanie występują w charakterze towaru (produktu) w warunkach przestrzegania zasady wyłączności praw ich twórców.
Posiadacz systemu informacyjnego, technologii informacyjnej oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie określa warunki wykorzystywania tych produktów.

Artykuł 18. Prawo autorskie i prawo własności systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie

Prawo autorskie i prawo własności systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie mogą należeć do różnych osób.
Posiadacz systemu informacyjnego, technologii informacyjnej oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie obowiązany jest chronić prawa ich autora zgodnie z ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej.

Artykuł 19. Certyfikacja systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie, a także przyznawanie licencji na działalność w zakresie tworzenia i wykorzystywania zasobów informacyjnych

1. Systemy informacyjne, bazy i banki danych przeznaczone do obsługi informacyjnej obywateli i organizacji podlegają certyfikacji w trybie przewidzianym przez Ustawę Federacji Rosyjskiej „O certyfikacji wyrobów i usług”.
2. Systemy informacyjne organów władzy państwowej Federacji Rosyjskiej i organów władzy państwowej podmiotów Federacji Rosyjskiej oraz innych organów i organizacji państwowych, które przetwarzają informacje-dokumenty objęte klauzulą ograniczonego dostępu, jak również środki ochrony tych systemów podlegają obowiązkowej certyfikacji. Tryb certyfikacji określa ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.
3. Organizacje zajmujące się projektowaniem i produkcją środków ochrony informacji i przetwarzania danych osobowych uzyskują licencje na ten rodzaj działalności. Tryb przyznawania licencji określa ustawodawstwo Federacji Rosyjskiej.
4. W wypadku wykorzystywania produktów importowanych w systemach informacyjnych interesy odbiorcy informacji chronione są przez organy celne Federacji Rosyjskiej na podstawie międzynarodowego systemu certyfikacji.

Rozdział 5

OCHRONA INFORMACJI I PRAW PODMIOTÓW W DZIEDZINIE PROCESÓW INFORMACYJNYCH ORAZ INFORMATYZACJI

Artykuł 20. **Cele ochrony**

Celem ochrony jest:

- zapobieganie niekontrolowanemu wpływowi, kradzieżom, stratom, zniekształcaniu i fałszowaniu informacji;
- zapobieganie sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu jednostki, społeczeństwa i państwa;
- zapobieganie nieusankcjonowanym działaniom zmierzającym do niszczenia, modyfikowania, zniekształcania, kopiowania i blokowania informacji; zapobieganie innym formom bezprawnej ingerencji w zasoby informacyjne i systemy informacyjne, zapewnienie systemu regulacji prawnych informacji-dokumentów jako przedmiotu własności;
- ochrona konstytucyjnych praw obywateli do zachowania tajemnicy osobistej i poufnego charakteru danych osobowych przechowywanych w systemach informacyjnych;
- zachowanie zgodnie z ustawodawstwem tajemnicy państwowej oraz poufnego charakteru informacji-dokumentów;
- zapewnienie praw podmiotów w procesach informacyjnych, a także w toku opracowywania, produkcji i stosowania systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie.

Artykuł 21. **Ochrona informacji**

1. Ochronie podlegają dowolne informacje-dokumenty, których nieuprawnione wykorzystywanie może wyrządzić szkodę ich posiadaczowi, właścicielowi, użytkownikowi i innej osobie.

Warunki ochrony informacji ustalają:

- w stosunku do informacji objętych tajemnicą państwową - upoważnione organy na podstawie Ustawy Federacji Rosyjskiej „O tajemnicy państwowej”;
- w stosunku do informacji-dokumentów poufnych - posiadacz zasobów informacyjnych lub osoba upoważniona na podstawie niniejszej Ustawy Federalnej;
- w stosunku do danych osobowych - ustawa federalna.

2. Organy władzy państwowej i organizacje odpowiedzialne za tworzenie i wykorzystywanie podlegających ochronie zasobów informacyjnych, jak również organy i organizacje opracowujące i stosujące systemy informacyjne i technologie informacyjne w celu tworzenia i wykorzystywania zasobów informacyjnych objętych klauzulą ograniczonego dostępu kierują się w swojej działalności ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej.
3. Kontrola przestrzegania wymogów dotyczących ochrony informacji oraz kontrola eksploatacji specjalistycznych programów i technicznych środków ochrony, jak również wprowadzanie rozwiązań organizacyjnych chroniących systemy informacyjne przetwarzające informacje objęte klauzulą ograniczonego dostępu w strukturach niepaństwowych, należy do organów władzy państwowej. Kontrola sprawowana jest w trybie określonym przez Rząd Federacji Rosyjskiej.
4. Organizacje przetwarzające informacje objęte klauzulą ograniczonego dostępu stanowiące własność państwa powołują specjalistyczne służby zapewniające ochronę informacji.
5. Posiadacz zasobów informacyjnych lub osoby przezeń upoważnione mają prawo sprawować kontrolę w zakresie spełniania wymogów dotyczących ochrony informacji i zakazywać przetwarzania informacji lub je wstrzymywać w wypadku niespełniania tych wymogów.
6. Posiadacz lub właściciel informacji-dokumentów ma prawo zwracać się do organów władzy państwowej o dokonanie oceny prawidłowości sytuacji w zakresie spełniania norm i wymogów dotyczących ochrony jego informacji w systemach informacyjnych. Właściwe organy wyznacza Rząd Federacji Rosyjskiej. Organy te przestrzegają zasady poufności w odniesieniu do samych informacji i wyników kontroli.

Artykuł 22. **Prawa i obowiązki podmiotów w dziedzinie ochrony informacji**

1. Posiadacz dokumentów, kompleksu dokumentów, systemów informacyjnych lub osoby przezeń upoważnione zgodnie z niniejszą Ustawą Federalną ustalają tryb udostępniania użytkownikowi informacji, z podaniem miejsca, czasu i odpowiedzialnych osób urzędowych, jak również niezbędnych procedur i zapewniają warunki dostępu użytkowników do informacji.
2. Właściciel dokumentów, kompleksu dokumentów, systemów informacyjnych zapewnia stopień ochrony informacji zgodny z ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej.
3. Ryzyko związane z wykorzystywaniem nie posiadających certyfikatów systemów informacyjnych i środków zapewniających ich funkcjonowanie ponosi posiadacz (właściciel) tych systemów i środków.
Ryzyko związane z wykorzystywaniem informacji pozyskanych z systemu nie posiadającego certyfikatu ponosi odbiorca informacji.
4. Posiadacz dokumentów, kompleksu dokumentów, systemów informacyjnych może się zwracać do organizacji dokonujących certyfikacji środków ochrony systemów informacyjnych i zasobów informacyjnych w celu przeprowadzenia analizy wystarczalności środków ochrony jego zasobów i systemów oraz zasięgnięcia konsultacji.
5. Właściciel dokumentów, kompleksu dokumentów, systemów informacyjnych obowiązany jest do powiadamiania posiadacza zasobów informacyjnych i (lub) systemów informacyjnych o wszelkich faktach naruszenia warunków ochrony informacji.

Artykuł 23. **Ochrona praw podmiotów w sferze procesów informacyjnych oraz informatyzacji**

1. Ochrona praw podmiotów w sferze tworzenia zasobów informacyjnych, korzystania z zasobów informacyjnych, opracowywania, produkcji i stosowania systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie ma na celu zapobieganie

naruszaniu prawa, uniemożliwianie podejmowania nieuprawnionych działań, przywracanie naruszonych praw i wyrównywanie wyrządzonych szkód.

2. Ochrona praw podmiotów w wymienionej sferze należy do sądu, sądu arbitrażowego, sądu rozjemczego, który uwzględni specyfikę naruszeń prawa i wyrządzonych szkód.

3. Za naruszenia prawa mające miejsce w trakcie prac nad informacjami-dokumentami organy władzy państwowej, organizacje oraz zasiadające w nich osoby urzędowe ponoszą odpowiedzialność zgodnie z ustawodawstwem Federacji Rosyjskiej i podmiotów Federacji Rosyjskiej. Do rozpatrywania sytuacji konfliktowych oraz ochrony praw uczestników w procesie tworzenia i wykorzystywania zasobów informacyjnych, tworzenia i wykorzystywania systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie mogą być powoływane tymczasowe i stałe sądy rozjemcze.

Sąd rozjemczy rozpatruje konflikty i spory między stronami w trybie przewidzianym przez ustawodawstwo o sądach rozjemczych.

4. Odpowiedzialność za naruszenie międzynarodowych norm i zasad w dziedzinie tworzenia i wykorzystywania zasobów informacyjnych, tworzenia i wykorzystywania systemów i technologii informacyjnych oraz środków zapewniających ich funkcjonowanie spoczywa na organach władzy państwowej, organizacjach i obywatelach zgodnie z umowami zawartymi przez nie (przez nich) z firmami zagranicznymi oraz innymi partnerami z uwzględnieniem umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Federację Rosyjską.

Artykuł 24. Ochrona prawa dostępu do informacji

1. Odmowa dostępu do informacji jawnych lub rozmyślne udostępnienie użytkownikom niewiarygodnych informacji mogą być zaskarżone w trybie sądowym.

Sprawy dotyczące niewykonywania lub nienależytego wykonywania zobowiązań wynikających z umowy dostawy, kupna-sprzedaży oraz z tytułu innych form wymiany zasobów informacyjnych między organizacjami rozpatruje sąd arbitrażowy.

W każdym wypadku osoby, którym odmówiono dostępu do informacji, oraz osoby, które pozyskały informacje niewiarygodne, mają prawo do wyrównania poniesionych przez nie strat.

2. Sąd rozpatruje spory dotyczące nieuzasadnionego zaliczenia informacji do kategorii objętej klauzulą ograniczonego dostępu oraz powództwa o wyrównanie szkody powstałej w wypadku nieuzasadnionej odmowy udostępnienia informacji użytkownikom lub w wyniku innych naruszeń praw użytkowników.

3. Kierownicy oraz inni urzędnicy organów władzy państwowej i organizacji winni bezprawnego ograniczania dostępu do informacji i naruszania warunków ochrony informacji ponoszą odpowiedzialność zgodnie z ustawodawstwem karnym i cywilnym oraz ustawodawstwem o wykroczeniach.

Artykuł 25. Wejście w życie niniejszej Ustawy Federalnej

1. Niniejsza Ustawa Federalna wchodzi w życie z dniem jej oficjalnego opublikowania.

2. Prezydentowi Federacji Rosyjskiej proponuje się dostosowanie wydanych przezeń aktów prawnych do niniejszej Ustawy Federalnej.

3. Rządowi Federacji Rosyjskiej poleca się:

dostosować wydane przezeń akty prawne do niniejszej Ustawy Federalnej;

sporządzić i wnieść do Dumy Państwowej w terminie trzech miesięcy w przepisany trybie wnioski w sprawie wprowadzenia zmian i uzupełnień do ustawodawstwa Federacji Rosyjskiej w związku z uchwaleniem niniejszej Ustawy Federalnej;

przyjąć normatywne akty prawne zapewniające realizację niniejszej Ustawy Federalnej.

Prezydent Federacji Rosyjskiej

B. JELCYN

Moskwa, Kreml
20 lutego 1995 roku. Nr 24-UF